

РОЛЬ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ, ЯК СКЛАДОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ З ПЕДІАТРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Безрук В.В., Буряк О.Г., Семань-Мінько І.С., Юрнюк С.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

Ключові слова: медична освіта, професійна підготовка, пропедевтика педіатрії.

Буковинський медичний вісник.
2026. Т. 30, № 2 (118). С. 192-196.

DOI: 10.24061/2413-0737.30.2.118.2026.30

E-mail: bezruk@bsmu.edu.ua

Резюме. Лікар сучасності – фахівець, що володіє широким спектром професійних знань, навичок та вмінь, застосовує системне клінічне мислення щодо узагальнення отриманої інформації під час роботи з пацієнтом на етапах його обстеження та лікування.

Мета дослідження – оцінити та проаналізувати рівень оволодіння навичками при підготовці та оцінці готовності студентів 4-го року навчання спеціальності «Медицина» до роботи в педіатричних відділеннях під час проходження виробничої лікарської практики на педіатричній станції об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ), а також підготовки до складання об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту (ОСП(К)І) як компонента етапу 2 єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ).

Матеріал і методи. Дослідження базувалося на результатах анонімного анкетування студентів 4-го року навчання спеціальності «Медицина» Буковинського державного медичного університету (БДМУ) після складання екзаменаційної станції «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини» ОСКІ, які проходили навчання у 2023/2024 та 2024/2025 навчальних роках. Згідно з метою дослідження використовувались такі методи: бібліосемантичний, інформаційно-аналітичний, статистичний.

Результати. За результатами анкетування студентів у 2023/2024 навчальному році (оцініть складність станції «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини» балами від 1 до 10, де 1 – найнижчий рівень складності, 10 – найвищий) середній бал склав 4,67, у 2024/2025 навчальному році середній бал складності станції дорівнював 4,28. Удосконалення відпрацювання студентами алгоритму виконання самостійної роботи студента (СРС) практичного завдання «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини», тривалість якого відповідає тривалості роботи студента на станції при складанні ОСКІ, сприяло більш чіткому засвоєнню алгоритму дії студентами щодо їх практичних навичок та вмінь даних компетентностей та покращило успішність складання студентами екзаменаційної станції «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини» ОСКІ з середнього бала 4,48 (максимально 5 балів) у 2023/2024 навчальному році до середнього бала 4,77, у 2024/2025 навчальному році.

Висновки. Оцінювання спеціальних (фахових) компетентностей, що перевіряються під час іспиту: ФК 1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані та ФК 10 – Здатність до виконання медичних маніпуляцій є ключовим елементом на педіатричній станції «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини» ОСКІ. Для досягнення стабільно високого рівня опанування ними серед студентів важливо оптимально використовувати можливості практичних занять дисципліни «Пропедевтика педіатрії», у першу чергу, СРС із пацієнтом щодо проведення антропометрії та оцінки фізичного розвитку дитини, яка за часом відповідає тривалості роботи студента на станції при складанні ОСКІ. Організація такої методики засвоєння навчального матеріалу сприяє чіткому відпрацюванню алгоритму дії студента та закріплення практичних навичок та вмінь даних компетентностей.

THE ROLE OF THE OBJECTIVE STRUCTURED CLINICAL EXAMINATION (OSCE) AS A

COMPONENT OF TRAINING STUDENTS IN PEDIATRIC DISCIPLINES**Bezruk V.V., Buriak O.H., Seman-Minko I.S., Yurniuk S.V.**

Key words: medical education, professional training, Propaedeutic of Pediatrics.

Bukovinian Medical Herald. 2026. V. 30, № 2 (118). P. 192-196.

Resume. A modern doctor is a specialist who possesses a wide range of professional knowledge, skills, and abilities and applies systemic clinical thinking to generalize the information obtained while working with the patient during the stages of his examination and treatment.

Objective – assess and analyze the level of skills mastered in the preparation and assessment of the readiness by the 4th year students of the specialty "Medicine" to work in pediatric departments during the course of industrial medical practice at the pediatric station of the Objective Structured Clinical Examination (OSCE), as well as preparation for passing the Objective Structured Practical/Clinical Examination (OSP(C)E) as a component of stage II of USQE (Unified State Qualification Examination).

Material and methods. The study is based on the results of an anonymous survey of the 4th-year students on specialty "Medicine" at Bukovinian State Medical University (BSMU) after they passed the examination station "Anthropometry and Assessment of Physical Development of a Child", OSCE. The survey involved students of the 2023/2024 and 2024/2025 academic years. In the line with the objective of the study, the following methods were applied: bibliosemantic, information-analytical, and statistical.

Results. According to the student survey results from the 2023/2024 academic year, the average score was 4,67 points. The students were supposed to rate the difficulty of the station "Anthropometry and Assessment of Physical Development of a Child" on a scale of 1 to 10, where 1 is the lowest and 10 is the highest. In the 2024/2025 academic year, the average score was 4,28. Improving the student practice of the algorithm to perform practical tasks in "Anthropometry and Assessment of Physical Development of a Child" independently promoted better understanding of the algorithm of actions by student concerning their practical skills and abilities. The average score in the 2023/2024 academic year was 4,48 (max. to 5-point), and it was 4,77 in the 2024/2025 academic year. The duration of this independent practical work corresponds to the duration of the student work at the station when taking the OSCE examination station "Anthropometry and Assessment of Physical Development of a Child".

Conclusions. The following special (professional) competence (PC) was assessed during the examination: PC 1 – ability to collect medical information about the patient and analyze clinical data; PC 10 – ability to perform medical manipulations. These are a key element at the pediatric station "Anthropometry and Assessment of Physical Development of a Child", OSCE-I. In order to obtain a stable high level of these abilities by the students it is important to use the opportunities of practical classes in the subject "Propaedeutics of Pediatrics" optimally. Primarily it refers to the student's independent work with the patient when performing anthropometry and assessment of physical development of a child, which corresponds to the duration of student work at the station when taking the OSCE. Organization of such methods to master educational material promotes clear practical training of the algorithm in the student's actions and the development of practical skills, abilities, and competence.

Вступ. В ухваленому Стратегічному плані розвитку Буковинського державного медичного університету (далі – БДМУ) на період 2023-2028 рр. задекларована місія колективу БДМУ щодо забезпечення високої якості освітньої, наукової та клінічної діяльності на основі розробки і впровадження інноваційних технологій, міжнародного досвіду, реалізації ефективної моделі соціального партнерства із суспільством та системою охорони здоров'я, спрямованої на поліпшення здоров'я і подовження

тривалості життя людей [1].

Відповідно до регламентуючих, нормативних документів освітнього процесу системи вищої медичної освіти в Україні у БДМУ проводиться ЄДКІ, одним з основних компонентів якого є ОСП(К)І [2, 3]. Паспорт екзаменаційної станції ОСКІ «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини» розроблений кафедрою педіатрії, неонатології та перинатальної медицини БДМУ для складання ОСКІ студентами 4-го курсу медичного факультету спеціальності

«Медицина», розроблений на основі освітньо-професійної програми «Медицина» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» та робочої програми навчальної дисципліни «Пропедевтична педіатрія» (галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 222 «Медицина», рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень, ступінь «Магістр», професійна кваліфікація – лікар) [4].

Мета дослідження – оцінити та проаналізувати рівень оволодіння навичками при підготовці та оцінці готовності студентів 4-го року навчання спеціальності «Медицина» до роботи в педіатричних відділеннях під час проходження виробничої лікарської практики на педіатричній станції об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ), а також підготовці до складання об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту (ОСП(К)І) як компонента етапу 2 єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ).

Матеріал і методи. Дослідження базувалося на результатах анонімного анкетування студентів 4-го року навчання спеціальності «Медицина» Буковинського державного медичного університету (БДМУ) після складання екзаменаційної станції «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини» ОСКІ, які проходили навчання у 2023/2024 та 2024/2025 навчальних роках. Згідно з метою дослідження використовувались такі методи: бібліосемантичний, інформаційно-аналітичний, статистичний.

Результати дослідження та їх обговорення

На практичних заняттях із дисципліни «Пропедевтика педіатрії» при вивченні теми практичного заняття та станції ОСКІ І «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини» студенту пропонують наступні завдання: 1. Провести антропометричні виміри тіла (визначити: масу тіла, довжину тіла, окружність голови, окружність грудної клітки). 2. Провести розрахунок індексу маси тіла (ІМТ). 3. Оцінити отриманий показник ІМТ за центильними номограмами антропометричних показників. 4. Дати висновок щодо фізичного розвитку дитини. Компетентності, що перевіряються під час заняття: ФК 1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта й аналізувати клінічні дані та ФК 10 – Здатність до виконання медичних маніпуляцій. Під час виконання СРС практичного завдання, тривалість якого відповідає тривалості роботи студента на станції при складанні ОСКІ, викладач спостерігає за його діями, аналізують їх та максимально об'єктивно оцінюють його виконання. Наприкінці практичного заняття проводиться аналіз вміння студентами академічної групи самостійно провести антропометричне обстеження та оцінити фізичний розвиток дитини.

За результатами анкетування студентів у 2023/2024 навчальному році (оцініть складність станції «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини» балами від 1 до 10, де 1 – найнижчий рівень складності, 10 – найвищий) середній бал склав 4,67, у 2024/2025 навчальному році середній бал складності станції дорівнював 4,28. Доопрацювання методичної складової та удосконалення відпрацювання студентами алгоритму виконання СРС практичного завдання «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини», тривалість якого відповідає тривалості роботи студента на станції при складанні ОСКІ, сприяло більш чіткому засвоєнню алгоритму дій студентами щодо їх практичних навиків та вмінь даних компетентностей та покращило успішність складання студентами екзаменаційної станції «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини» ОСКІ з середнього бала 4,48 (за 5-бальною системою оцінювання) у 2023/2024 навчальному році до середнього бала 4,77, у 2024/2025 навчальному році.

Роль самостійної роботи студента (далі – СРС) у навчальному процесі вищої медичної освіти, згідно з основними положеннями Болонської декларації, є суттєвою [5]. Включення СРС до робочих навчальних програм, зокрема з дисципліни «Пропедевтика педіатрії», стає базисом для засвоєння знань у процесі навчання фахових компетентностей та допомагає студенту відточувати своє клінічне мислення, сприяє чіткому відпрацюванню алгоритму дій у майбутній професійній діяльності педіатричного спрямування [4, 6].

Висновки. Оцінювання спеціальних (фахових) компетентностей, що перевіряються під час іспиту: ФК 1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта й аналізувати клінічні дані та ФК 10 – Здатність до виконання медичних маніпуляцій є ключовим елементом на педіатричній станції «Антропометрія та оцінка фізичного розвитку дитини» ОСКІ. Для досягнення стабільно високого рівня опанування ними серед студентів важливо оптимально використовувати можливості практичних занять дисципліни «Пропедевтика педіатрії», у першу чергу, СРС із пацієнтом щодо проведення антропометрії та оцінки фізичного розвитку дитини, яка за часом відповідає тривалості роботи студента на станції при складанні ОСКІ. Організація такої методики засвоєння навчального матеріалу сприяє чіткому відпрацюванню алгоритму дій студента та закріплення практичних навиків та вмінь даних компетентностей.

Конфлікт інтересів. Автори декларують відсутність конфлікту інтересів, зокрема фінансових, особистісних чи інших, що могли би вплинути на представлене дослідження і його результати.

Фінансування. Дослідження проводилося без фінансової підтримки.

Список літератури

1. Стратегічний план розвитку Буковинського державного медичного університету на період 2023–2028 рр. URL: <https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/strategichnij-plan-rozvitku-bdmu-2023-2028.pdf>
2. Порядок здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та

Проблеми вищої медичної освіти

вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я» і «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» (крім спеціальностей у сфері соціального забезпечення), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 334 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334-2018-%D0%BF#n9>

3. Порядок, умови та строки розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критерії оцінювання результатів, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України 19 лютого 2019 року № 419 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0279-19#Text>

4. Довідник для студента (силабус) з вивчення навчальної дисципліни «Пропедевтика педіатрії». URL: <https://eosvita.bsmu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=9265>

5. Безрук ВВ. Організація самостійної роботи студента як складової підготовки студентів-медиків до складання об'єктивного структурованого клінічного іспиту на клінічній кафедрі педіатричного профілю закладу вищої освіти. Управління якістю освіти закладу вищої освіти: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 3 березня – 13 квітня 2025 року. Львів–Торунь: LihaPres; 2025. с. 31-33. URL: https://cuesc.org.ua/images/informlist/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%20advanced_training_CUSU%202.pdf

6. Грищенко Н, Ковальчук О. Самостійна робота студентів з педіатрії як невідмінна компонента в надбанні компетентностей майбутнього лікаря. Медицина та фармація: освітні дискурси. 2025;1:34-40. Доступно: <https://journals.nmuofficial.kyiv.ua/index.php/eddiscourses/article/view/93>

References

1. Stratehichniy plan rozvytku Bukovyns'koho derzhavnoho medychnoho universytetu na period 2023-2028 rr [Strategic Development Plan of Bukovina State Medical University for the period 2023-2028]. URL: <https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/strategichnij-plan-rozvitku-bdmu-2023-2028.pdf> (in Ukrainian).

2. Poriadok zdiisnennia yedynoho derzhavnoho kvalifikatsiynoho ispytu dlia zdobuvachiv stupenia fakhovoi peredvyschoi osvity ta vyschoi osvity pershoho (bakalavrs'koho) ta druho (mahisters'koho) rivniv za spetsial'nostiamy haluzi znan' 22 «Okhorona zdorov'ia» i «Okhorona zdorov'ia ta sotsial'ne zabezpechennia» (krim spetsial'nostei u sferi sotsial'noho zabezpechennia), zatverdzeni postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 bereznia 2018 r. № 334 (iz zminamy) [The procedure for conducting a unified state qualifying examination for applicants for a degree of professional pre-higher education and higher education of the first (bachelor's) and second (master's) levels in specialties of the field of knowledge 22 "Healthcare" and "Healthcare and Social Security" (except for specialties in the field of social security), approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 28, 2018 № 334 (as amended)]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334-2018-%D0%BF#n9> (date of access: 27.03.2026) (in Ukrainian).

3. Poriadok, umovy ta stroky rozroblennia i provedennia yedynoho derzhavnoho kvalifikatsiynoho ispytu ta kryterii otsiniuvannia rezul'tativ, zatverdzeni nakazom Ministerstva okhorony zdorov'ia Ukrainy 19 liutoho 2019 roku № 419 (iz zminamy) [The procedure, conditions and terms of development and conduct of a single state qualifying examination and criteria for evaluating results, approved by Order of the Ministry of Health of Ukraine of February 19, 2019 No. 419 (as amended)]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0279-19#Text> (date of access: 27.03.2026) (in Ukrainian).

4. Dovidnyk dlia studenta (syllabus) z vyvchennia navchal'noi dystsypliny «Propedevtyka pediatrii» [Student's guide (syllabus) for studying the academic discipline "Propaedeutics of Pediatrics"]. URL: <https://eosvita.bsmu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=9265> (date of access: 27.03.2026) (in Ukrainian).

5. Bezruk VV. Orhanizatsiia samostiinoi roboty studenta yak skladovoi pidhotovky studentiv-medykiv do skladannia ob'iektivnoho strukturovanoho klinichnoho ispytu na klinichnii kafedri pediatrichnoho profilu zakladu vyschoi osvity. Upravlinnia yakistiu osvity zakladu vyschoi osvity: materialy vseukrains'koho naukovo-pedahohichnoho pidvyschennia kvalifikatsii, 3 bereznia – 13 kvitnia 2025 roku [Organization of independent student work as a component of preparing medical students for an objective structured clinical exam at the clinical department of pediatrics of a higher education institution. Quality management of education in a higher education institution: materials of the All-Ukrainian scientific and pedagogical advanced training, March 3 - April 13, 2025]. Lviv-Torun': LihaPres; 2025. p. 31-33. URL: https://cuesc.org.ua/images/informlist/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%20advanced_training_CUSU%202.pdf (date of access: 27.03.2026) (in Ukrainian).

6. Hryshchenko N, Koval'chuk O. Samostiina robota studentiv z pediatrii yak neodminna komponenta v nadbanni kompetentnosti maibutn'oho likaria [Independent work of pediatrics students as an indispensable component in acquiring the competencies of a future doctor]. Medytsyna ta farmatsiia: osvichni dyskursy. 2025;1:34-40. Available from: <https://journals.nmuofficial.kyiv.ua/index.php/eddiscourses/article/view/93> (in Ukrainian).

Відомості про авторів

Безрук В.В. – д-р мед. наук, професор, професор закладу вищої освіти кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці, Україна. ORCID <http://orcid.org/0000-0002-8366-9572>

Буряк О.Г. – канд. мед. наук, доцент, декан факультету медичного факультету Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці, Україна. ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6621-7582>

Семань-Мінько І.С. – асистентка закладу вищої освіти кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці, Україна. ORCID <https://orcid.org/0009-0005-4285-1684>

Юрнюк С.В. – заступник начальника навчального відділу з сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці, Україна. ORCID <https://orcid.org/0000-0002-9201-3268>

Information about the authors

Bezruk V.V. – Doctor of Medical Sciences, Professor, Professor of the Department of Pediatrics, Neonatology and Perinatal Medicine, Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine. ORCID <http://orcid.org/0000-0002-8366-9572>

Buriak O.H. – PhD, Associate Professor, Dean of the Faculty of Medicine, Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine. ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6621-7582>

Seman-Minko I.S. – Assistant at the Department of Pediatrics, Neonatology and Perinatal Medicine, Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine. ORCID <https://orcid.org/0009-0005-4285-1684>

Yurniuk S.V. – Vice Head of the Education Department, responsible for the Education Quality Monitoring, Information and Analytical Support Section, Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine. ORCID <https://orcid.org/0000-0002-9201-3268>

*Дата першого надходження рукопису до видання: 30.03.2026 р.
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 13.04.2026 р.
Дата публікації: 26.05.2026 р.*